

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain 5 §:n sekä yksityismetsälain 3 ja 18 §:n muuttamisesta.

## ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi metsänhoitoyhdistyksistä annettua lakia ja yksityismetsälakia siten, ettei Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio hoitaisi metsänhoitoyhdistysten ohjausta ja valvontaa koskevia tehtäviä eikä yksityismetsälain noudattamisen valvonnan ohjausta koskevia tehtäviä. Tältä osin esitys liittyy eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen laiksi metsäkeskuksesta ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta, jonka mukaisesti nykyisistä Metsäkeskus Tapiosta ja Skogscentralen Skogskulturista

muodostettaisiin Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, jolle ei kuuluisi viranomais-tehtäviä.

Metsänhoitoyhdistyksistä annettua lakia muutettaisiin myös siten, että alueelliset metsäkeskukset eivät ohjaa metsänhoitoyhdistysten toimintaa.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi yksityismetsälain säännös, joka viittaa etuoikeuden ja ulosoton osalta kumottuun säädökseen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1996.

## PERUSTELUT

### 1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain (558/50) 5 §:n mukaan nykyiset metsäkeskukset, Metsäkeskus Tapio ja Skogscentralen Skogskultur, sekä metsälautakunnat antavat metsänhoitoyhdistyksille ohjausta ja valvovat niiden toimintaa.

Yksityismetsälain (412/67) 3 §:n mukaan metsälautakunnat valvovat yksityismetsälain noudattamista maa- ja metsätalousministeriön valvonnan ja metsäkeskusten ohjauksen alaisina.

Eduskunnalle annettiin 29 päivänä syyskuuta 1995 hallituksen esitys laiksi metsäkeskuksesta ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta (HE 117/1995 vp). Esityksellä uudistettaisiin yksityismetsätalouden edistämistä ja valvontaorganisaatiota siten, että Metsä-

keskus Tapio ja Skogscentralen Skogskultur yhdistettäisiin metsätalouden asiantuntija- ja kehittämisorganisaationa toimivaksi Metsätalouden kehittämiskeskus Tapioksi. Esityksen mukaan viranomaistehtävät eivät kuuluisi Tapion tehtäväalueeseen. Nykyisistä metsälautakunnista muodostettaisiin alueellisia metsäkeskuksia.

Edellä mainitut metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain ja yksityismetsälain mukaiset ohjaus- ja valvontatehtävät ovat sellaisia viranomaistehtäviä, joita ei ole tarkoitettu kuuluviksi Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion tehtäväalueeseen metsäkeskuksesta ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta säädettäväksi ehdotetun lain tultua voimaan. Vaikka Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiota ei koskisi sanotun lakiesityksen mukaan se, mitä muualla säädetään nykyisistä metsäkes-

kuksista, saattaisivat metsänhoitoyhdistyksistä annetussa laissa ja yksityismetsäläissa olevat viittaukset sen edeltäjiin aiheuttaa epäselvyyttä lain sisällöstä. Tämän vuoksi sanotut viittaukset ehdotetaan niistä poistettaviksi.

Koska se, että alueelliset metsäkeskukset ohjaisivat metsänhoitoyhdistysten toimintaa ei hyvin sovellu kilpailulainsäädännön periaatteisiin, eikä yhteiskunnallisen tarpeenkaan voida katsoa ohjauksuhdettua edellyttävän, esityksessä ehdotetaan jätettäväksi pois alueellisilta metsäkeskuksiltakin metsänhoitoyhdistysten ohjaustehtävä.

Muutosten jälkeen metsänhoitoyhdistysten toiminnan valvonta jäisi alueellisille metsäkeskuksille. Valvonta tarkoittaisi entiseen tapaan sen seuraamista, että yhdistykset toimivat metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain mukaisesti. Alueelliset metsäkeskukset valvoisivat myös yksityismetsälain noudattamista. Koska alueelliset metsäkeskukset olisivat metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta säädettäväksi ehdotetun lain mukaan maa- ja metsätalousministeriön ohjauksen ja valvonnan alaisia, merkitsisi tämä sitä, että ministeriö ohjaisi ja valvoisi alueellisten metsäkeskusten toimintaa myös siltä osin kuin ne hoitavat metsänhoitoyhdistyksiä ja yksityismetsälain noudattamisen valvontaa koskevia tehtäviä.

Yksityismetsälain 18 §:ssä viitataan metsälautakunnalle suoritettavien kustannusten ulosoton ja etuoikeuden osalta säädökseen, joka on kumottu. Koska tämän säädöksen kumoamisen jälkeen on ollut tulkinnanvaraista, saavatko kustannukset sen etuoikeuden, mikä on säädetty kiinnityksestä kiinteään omaisuuteen annetun asetuksen 22 §:n 4 momentissa (1580/92), asiasta tulisi ottaa lakiin selventävä säännös. Lisäksi tulisi viitata lakiin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoon (367/61). Kyse on niistä kustannuksista, jotka metsälautakunnalle aiheutuvat metsän kunnostamisesta tai uuden kasvun aikaansaamisesta ja turvaamisesta silloin, kun metsänomistaja ei ole huolehtinut tähän liittyvistä velvollisuuksistaan.

## 2. Esityksen taloudelliset ja muut vaikutukset

Esityksellä ei olisi sanottavia taloudellisia vaikutuksia. Nykyisille metsäkeskuksille kuuluvat ohjaus- ja valvontatehtävät siirtyisivät maa- ja metsätalousministeriölle, jonka henkilöstöä ei kuitenkaan metsänhoitoyhdistyksistä annettuun lakiin ja yksityismetsäläkiinkiin nyt ehdotettujen muutosten vuoksi tarvitsisi lisätä. Pääasiassa valtionavulla toimivien nykyisten metsäkeskusten tehtävät vähenisivät, mistä aiheutuva säästö sisältyy osana valtion vuotta 1996 koskevassa talousarvioesityksessä ehdotettuun metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioiden valtionavun vähentämiseen. Alueellisten metsäkeskusten ohjaus- ja valvontasuhteet selkiintyisivät ja yksinkertaistuisivat, mikä parantaisi osaltaan tulohojauksen edellytyksiä.

Yksityismetsälain mukaisten, metsälautakunnalle suoritettavien kustannusten etuoikeutta selventävällä säännösehdoituksella varmistettaisiin tällaisten saamisten etuoikeus.

## 3. Asian valmistelu ja muita asiaan vaikuttavia seikkoja

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Siitä on pyydetty lausunto Metsäkeskus Tapiolta, Skogscentralen Skogskulturilta ja metsälautakunnilta sekä Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto r.y:ltä ja Metsäteollisuus r.y:ltä.

Esitys liittyy pääosiltaan eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen laiksi metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta. Se tulisi käsitellä siten, että kumpaankin esitykseen sisältyvät lakiehdotukset voitaisiin saattaa voimaan samanaikaisesti.

## 4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1996.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

**Laki****metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* metsänhoitoyhdistyksistä 17 päivänä marraskuuta 1950 annetun lain (558/50)  
 5 § seuraavasti:

5 §	Metsäkeskukset valvovat metsänhoitoyhdistysten toimintaa.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 199 .
-----	---	---

2.

**Laki****yksityismetsälain 3 ja 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 15 päivänä syyskuuta 1967 annetun yksityismetsälain (412/67) 3 ja 18 §, näistä  
 3 § sellaisena kuin se on 8 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (266/91), seuraavasti:

3 §	Tämän lain noudattamista valvovat metsäkeskukset.	§:n 4 momentin (1580/92) mukaisen etuoi- keuden. Ne saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin anne- tussa laissa (367/61) säädetään.
18 §	Metsälautakunnalle suoritettavat 17 §:ssä mainitut kustannukset saavat kiinnityksestä kiinteään omaisuuteen annetun asetuksen 22	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 199 .

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 1995

**Tasavallan Presidentti**

**MARTTI AHTISAARI**

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

## 1.

**Laki****metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* metsänhoitoyhdistyksistä 17 päivänä marraskuuta 1950 annetun lain (558/50)  
 5 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

5 §  
 Keskusmetsäseurat ja metsänhoitolautakun-  
 nat antavat metsänhoitoyhdistyksille ohjausta  
 ja valvovat niiden toimintaa.

5 §  
*Metsäkeskukset valvovat metsänhoitoyh-*  
*distysten toimintaa.*

*Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä*  
*kuuta 199 .*

## 2.

**Laki****yksityismetsälain 3 ja 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 15 päivänä syyskuuta 1967 annetun yksityismetsälain (412/67) 3 ja 18 §, näistä  
 3 § sellaisena kuin se on 8 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (266/91), seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

3 §  
 Tämän lain noudattamista valvovat maa- ja  
 metsätalousministeriön valvonnan ja metsä-  
 keskusten ohjauksen alaisina metsälautakun-  
 nat.

3 §  
 Tämän lain noudattamista valvovat *metsä-*  
*keskukset.*

18 §  
 [Piiri]metsälautakunnalle suoritettavien 17  
 §:ssä mainittujen kustannusten ulosotosta ja  
 etuoikeudesta on voimassa, mitä kiinteistöstä  
 saadun tulon perusteella maksuunpantujen  
 kunnallisverojen osalta on säädetty.

18 §  
*Metsälautakunnalle suoritettavat 17 §:ssä*  
*mainitut kustannukset saavat kiinnityksestä*  
*kiinteään omaisuuteen annetun asetuksen 22*  
*§:n 4 momentin (1580/92) mukaisen etuoi-*  
*keuden. Ne saadaan periä ilman tuomiota tai*  
*päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja*  
*maksujen perimisestä ulosottotoimin an-*  
*netussa laissa (367/61) säädetään.*

*Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä*  
*kuuta 199 .*